

Från beteendeproblem till livskvalitet

SWABA's Höstträff 2018-10-06

Marie Grafström och Camilla Kallenbäck

www.beteendebyran.com

Klas 22 år

Han har alltid varit
så här.

Det är bara ADHD'n
som poppar upp
ibland.

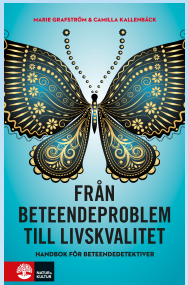
Hon har jättestark
ångest, det är därför
hon slåss.

Vi kan inte göra
något åt själv-
skadandet, det ingår
i diagnosen.

Det bara smäller,
finns ingen som
helst varning , som
en blixtn från en klar
himmel.

Varför skrev vi boken?

get cape.

wear cape.

fly.

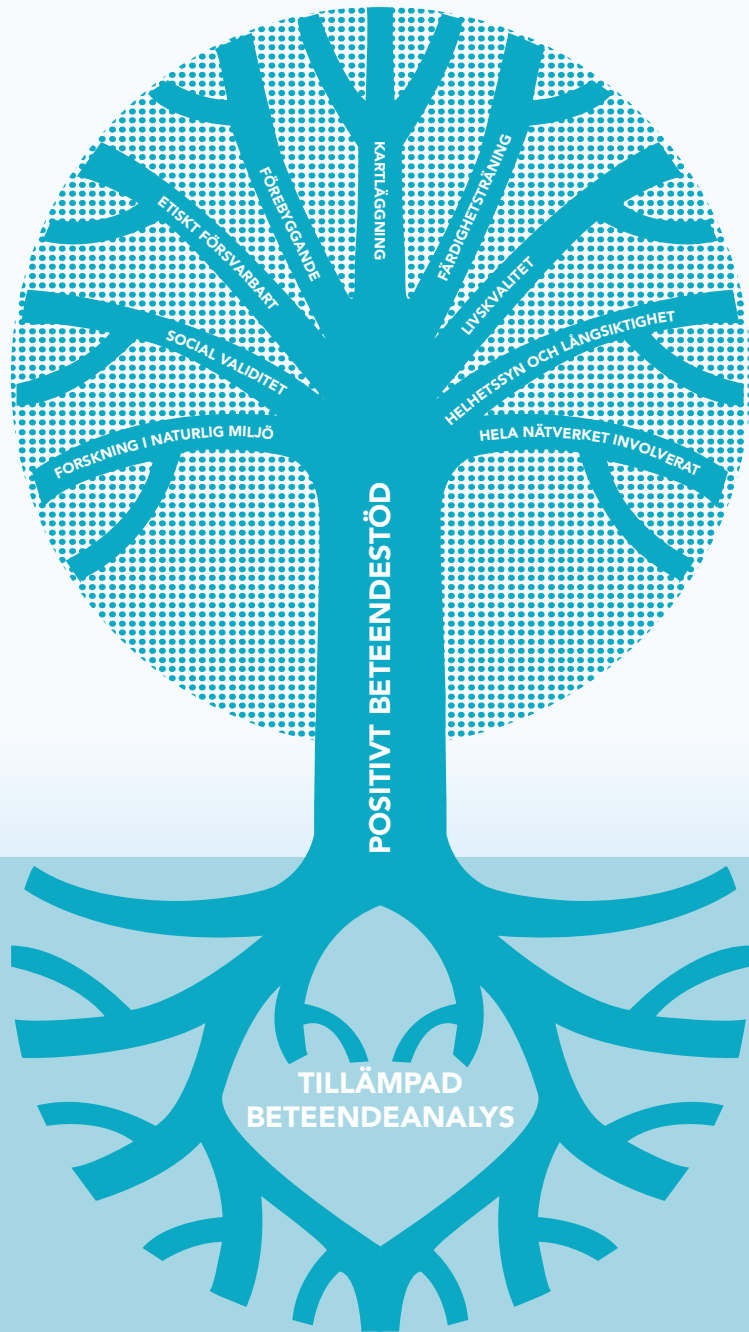
*”Jag har verkligen väntat på denna bok!
Äntligen en bok om positivt beteendestöd
och beteendeanalys som är vardagsnära och
möjlig att använda för personal i mängder
av verksamheter.”*

Martin Forster, leg. psykolog, Karolinska institutet

Vad handlar boken om?

Bokens delar

Beteendeproblem och inlärning

Kartläggning och förståelse

Åtgärder och förändring

Bilagor och lathundar

För vem är boken skriven?

Vad är beteendeproblem?

Beteendeproblem är funktionellt.

Beteendeöverskott – beteendeunderskott.

**Se personen först
– inte diagnosen**

Beteendeproblem och inlärning

Motivation och inlärning

En konsekvens är det som sker efter ett beteende.

Motivera till beteendeförändring!

Beteendeproblem och inlärning

Vad är problemet och för vem?

Enas om problemet!

**Finns organisatoriska
förutsättningar?**

Delaktighet

Kartläggning och förståelse

Kartläggning

Skapa helhetsbild,
Funktionell Kartläggning.

Bilaga 3: Funktionell kartläggning (FAI)

Syftet med detta frågeformulär är att skapa en helhetsbild av personen och olika faktorer som kan tänkas påverka hans beteende. Informationen kan sedan användas som grund för vidare kartläggning och för att påbörja en beteendestödsplan.

NAMN: _____ ÅLDER: _____
DATUM: _____
INTERVJUAD: _____

A. Beskriv beteendet
1) Försök att så tydligt som möjligt definiera beteenden utifrån dessa aspekter:

Beteende: Beskriv kortfattat hur beteendet ser ut.
Exempel: "Slår med knuten hand på sitt öga."

Frekvens: Ungefärligt antal gånger per timme, dag eller vecka som beteendet förekommer. Exempel: "2-3 ggr/dag."

Längd: Beskriv hur länge beteendet brukar pågå.
Exempel: "Några sekunder" eller "Mer än 5 min".

Intensitet: Beskriv hur kraftigt eller skadande beteendet brukar vara (för personen och/eller för omgivningen).
Exempel: "Kraftigt, ger blåmärken."

Ur *Från beteendeproblem till livskvalitet* © 2018 Marie Grafström & Camilla Kallenbäck (Natur & Kultur). Kopiering tillåten för enskilt bruk.

sonen vad som ska hända
ned vem hen ska vara och
er man exempelvis schema
läggöra dagen och hur ser

en själv möjlighet att under
gäller vad hen ska äta, vilka
aktiviteter hen ska göra?

ner sig vanligtvis runt per-
ller annan verksamhet (in-
etskamrater och personer i
tas av om det finns många
n är högljudd?

vuxna som ger stöd i hem-
samheter, deras utbildning
ra med personen påverkar

Marie Grafström & Camilla Kallenbäck
(Natur & Kultur). Kopiering tillåten för enskilt bruk.

behov/önsknin-
g:

KOMMUNIKATIONSSÄTT

ändliga meningar
ka ord
(upprepar det någon har sagt)
nspråk
n som stöd
der bilder
med gester (till exempel pekar)
r på huvudet/nickar
g/sträcker sig efter
remål (till exempel sko)
r sig nära
llig
på dig/sak
stuttryck
t aggressiv (till exempel slår)
t aggressiv (till exempel hotar)
kadebeteende
sätt

PERSONENS REAKTION:
det bra och är roligt eller uppstår
blematiska beteenden?

© 2018 Marie Grafström & Camilla Kallenbäck
ng tillåten för enskilt bruk.

Kartläggning och förståelse

Analysera och skapa förståelse

**Ofta ett sätt att
kommunicera något**

**Samma beteende kan
fylla olika funktion och
olika beteenden kan
fylla samma funktion.**

Kartläggning och förståelse

Kvalitetssäkring och etik

**Läkemedelsbehandling
bör ske i samband med
andra åtgärder.**

**Självbestämmande och
integritet är viktigt men
svårt – prata om det!**

Åtgärder och förändring

Förändra miljön

**Anpassa miljön efter
personens behov och
inte efter diagnos.**

**Tydliga förväntningar
& instruktioner.**

Åtgärder och förändring

Motivera

**Ta reda på personens
individuella förstärkare!**

**Teckenekonomi -
systematiserat,
rättvist och tydligt.**

Åtgärder och förändring

FÖRSTÄRKARBEHÅLLNING FÖR												
AKTIVITETER ATT GÖRA	AKTIVITETER ATT GÖRA TILLSAMMANS	ATT ÅTADELIGT	TITTA PÅ	LÄSSOM PÅ	NÄRVA PÅ	LUNTA PÅ	PERSONER	PLATSER	HÄR	TIDIGARE	TIDIGT OM	ÖVRIGT

Lära för livet

Alla kan lära sig!

**Planera konkret för
hur, var och när.**

Åtgärder och förändring

Hantera krissituationer

Ta fram en krisplan.

**Tyngd på långsiktiga och
förebyggande åtgärder!**

Åtgärder och förändring

Beteendestödsplan och utvärdering

**Gör en heltäckande
beteendestödsplan!**

**Levande dokument –
utvärderas kontinuerligt.**

Åtgärder	Inriktning	Måttlig
Anpassningen blir så utgående från utgångspunkt och förutsättningar		
Motivation blir så utgående från utgångspunkt och förutsättningar		
Förändringarna blir så utgående från utgångspunkt och förutsättningar		
Kontinuerlig utvärdering blir så utgående från utgångspunkt och förutsättningar		

Åtgärder och förändring

Sammanfattning

Fördelar med PBS

- Evidensbaserat
- Etiskt
- Kvalitetssäkrat
- Stabilitet – personal slutar men arbetssättet finns kvar!
- Tydlighet för alla! Dem vi arbetar med och de som arbetar.

Tusen tack!

www.beteendebyran.com

marie@beteendebyran.com
camilla@beteendebyran.com